

[Schrøder.]

Statens Side. Der har ganske vist været Forfølgelser og Trakasserier baade mod Organisationerne og mod deres tilfældige Ledere. De Domme, der har været optrykt i Bilagene, vidner derom, men der er dog ingen i Fortiden, der har tænkt paa at ramme Lederne eller enkelte Medlemmer med Bøder indtil 100 000 Kr. eller Fængsel paa ubegrænset Tid.

I Aarenes Løb har man fra Arbejderen og Arbejdsgiveres Side bestræbt sig for at mildne Arbejdskampen og søgt at ordne Stridigheder ad fredelig Vej, søgt ved Voldgift at gøre Konflikterne saa faa og saa smaa som muligt og ved Mægling at fjerne saa meget Konfliktstof som muligt. Det er altsaa det modsatte af, hvad Kolindsund-Herrerne og deres Bagmænd for et Par Aar siden forsøgte ovre i Jylland.

Fra frivillig Voldgift mellem Parterne er man naaet til den lovfæstede faste Voldgiftsret med Vidnepligt. Lønstridigheder søges begrænset ved Tillidsmandsinstitutioner. Og forud for disse Institutioner foregaar der altid en Række Undersøgelser, Forhandlinger og Mægling.

Dette er en for Samfundet heldig Udvikling, som burde fortsættes, medens Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag kun vil skade og vil vække Forbitrelse og Klassehad.

Jeg tror derfor, man skal være meget varsom med at gennemføre et saadant Lovforslag; for det første, fordi det er en fjendtlig og uretfærdig Handling, man derved foretager sig overfor en Klasse, som ærligt og redeligt har arbejdet sig frem i Lyset med samme Ret som f. Eks. Bondestanden, og dernæst, fordi jeg ikke tror, man opnaar, hvad der tilsigtes, nemlig at ødelægge Organisationerne — de har staaet for Stød før!

Til Slut skal jeg nævne et Ord, som jeg fandt forleden, og som jeg vil adressere til de ærede Medlemmer Hr. Julin og Hr. Fibiger, der som Medlemmer af Udvalget har været særlig energiske for Lovforslagets Gennemførelse. Det findes i Apostlenes Gerninger 5te Kap. Vers 38—39 og lyder saaledes:

„Dersom dette Værk er af Mennesker, bliver det forstyrret, men er det af Gud, kunne de ikke forstyrre det. Lader Eder dog ikke befinde som de, der endog ville stride mod Gud.“

Naar de ærede Medlemmer og Tros- og Aandsfæller af dem i dette Ting tænker rigtigt over disse Ord, vil Resultatet sikkert blive, at de ligesom Paulus gaar i sig selv og ophører med at stampe imod Brodden.

Larsen (Bjørre): Noget af det første, jeg lagde Mærke til, da jeg første Gang for nu snart mange Aar siden kom her til København og kom ud fra Hovedbanegaarden, var Frihedsstøtten. Gennem Aar havde man hørt og lært og set, hvad det betød, at Bondestanden havde faaet sin Frihed. Det var i taknemmelig Erindring om Stavnsbaandets Løsning, Frihedsstøtten rejstes; den rejstes af den Stand, der var blevet befriet for Lænker.

Der er snart gaaet halvandet Hundrede Aar siden da, og i den Tid har den danske Bondestand udviklet sig under den Frihed, den fik ved Stavnsbaandets Løsning. Nu er den ikke til at kende igen. Dens Frisind var i sin Tid meget stort, saa stort, at den sagde, at alle de, der var dybest nede i social Elendighed, skulde hjælpes op til Lyset, saa stort, at den kæmpede for at fremme en Lovgivning, der kunde gavne den arbejdende Befolkning, saa stort, at Venstre gennem en lang Aarrække stod paa Linie med Socialdemokraterne, og et frugtbart Lovgivningsarbejde opblomstrede, der satte sine dybe Spor i Samfundsudviklingen, et Lovgivningsarbejde, der støttede Arbejderklassen i dens Kamp for at opnaa bedre Livsvilkaar. Resultatet udeblev ikke. Der skabtes en Arbejderklasse med forøget Købeevne, hvorved Produktionen og Om sætningen udvikledes i stedse stigende Grad.

Aarsagen til denne gode Udvikling i Samfundet maa efter min Formening navnlig søges i Arbejdernes faglige Organisationer, der har været i Stand til ved Sammenhold indenfor Arbejderklassen at hæve Arbejdslønnen fra et Leje, der var saa daarligt, at man vanskeligt kan forstaa det i Nutiden, op til en Højde, der betinger, at denne Stand er godt paa Vej til at faa Andel i de Livsgoder, som den hidtil har været holdt udenfor. Og for yderligere at underbygge denne for alle saa heldige Fremgang er der blevet gennemført en god Sociallovgivning.

Det har selvfølgelig kostet Arbejderne Kampe at naa saa vidt. Gennem mange Aar stod den danske Gaardmandsstand i Almindelighed paa Arbejdernes Side, men efterhaanden som Kaarene bedre sig netop for Bondestanden, begyndte andre Interesser at gøre sig gældende for Landbruget, Interesser, der gik i Retning af at skaffe Landbrugets Folk mere og mere Udbytte paa andres Bekostning. Efterhaanden som Landbrugets Organisationer voksede op, blev store og stærke og bidrog deres til at forbedre Landbrugernes Kaar, des mindre Interesse fik Bønderne for Arbejderne. Medens Landbruget i Begyndelsen af dette